

บทคัดย่อ ผลงานวิชาการ ปี 2566

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอไทรโยค

คำนำ

การผลิตและพัฒนาผลงานทางวิชาการถือเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการบริการด้านสาธารณสุข และเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาองค์ความรู้จากการปฏิบัติงานจริง อันจะนำไปสู่การปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และต่อยอดสู่การกำหนดนโยบายและการวางแผนงานด้านสุขภาพที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ได้จัดทำ เล่มรวมบทความผลงานวิชาการ ประจำปี พ.ศ. 2566 เพื่อรวบรวมผลงานทางวิชาการของบุคลากรสาธารณสุขในพื้นที่ ซึ่งครอบคลุมทั้งด้านการวิจัย การพัฒนา โครงการ และนวัตกรรมบริการสุขภาพในระดับชุมชน โดยมีเนื้อหาสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการพัฒนาสุขภาพของประชาชนไทยในมิติต่าง ๆ

เอกสารฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านสาธารณสุขในระดับพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการเผยแพร่ผลงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการต่อยอดงานวิชาการในระดับที่สูงขึ้นในอนาคต อันจะนำไปสู่การพัฒนากระบวนการสุขภาพของอำเภอน้ำยืนให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน

สารบัญ

	หน้า
การพัฒนารูปแบบการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งลำไส้ (Fit Test)	1
ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
ประสิทธิผลของโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองต่อความจำของผู้สูงอายุ	2
ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
ประสิทธิผลของไม้มหัศจรรย์ป้องกันมีนขาเท้าในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน	3
ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
รูปแบบการดำเนินงานการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม (CBTx.)	4
ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
ผลของโปรแกรมเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในบุคลากรกลุ่มเสี่ยง	5
สังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
การพัฒนารูปแบบการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชนโดยเครือข่ายสุขภาพจิต	6
อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
การพัฒนาระบบสอบถามประวัติการรับยาผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน	7
อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
ประสิทธิผลของโปรแกรมการใช้หลักแพทย์แผนไทยเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้ม	8
ในผู้สูงอายุตำบลยาง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนโควิด-19 เข็มกระตุ้น	9
ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
การพัฒนารูปแบบการตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย	10
รพ.สต.ตาโม สสอ.น้ำยืน จ.อุบลราชธานี	
ประสิทธิผลของการพยาบาลเชิงรุกเรื่องการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในชุมชน	11
เขตตำบลยางใหญ่ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	
การพัฒนารูปแบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ	12
ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี	

การพัฒนารูปแบบการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งลำไส้ (Fit Test) ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

นางพัชณู วงศ์พุทธฤทธิ์

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) พัฒนารูปแบบการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งลำไส้ (Fit Test) ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้มีคุณสมบัติคือเป็นผู้เกี่ยวข้องคือผู้ที่มีความเกี่ยวข้องในการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งลำไส้ (Fit Test) ตำบลเก่าขาม ทั้งหมดจำนวน 110 คน รวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า กระบวนการครั้งนี้ประกอบด้วย มีกระบวนการ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาบริบทและสภาพปัญหา ขั้นที่ 2 การคัดเลือกผู้วิจัย/แต่งตั้งคณะทำงาน ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ขั้นที่ 4 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ขั้นที่ 5 ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการ โครงการ ดังนี้ 1) โครงการอบรมให้ความรู้การให้คำแนะนำการเก็บตัวอย่างชุดตรวจ FIT TEST 2) โครงการอบรมให้ความรู้การป้องกันโรคมะเร็งลำไส้ 3) กิจกรรมตรวจอุจจาระหาเม็ดเลือดแดงแฝงในกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งลำไส้ 4) กิจกรรมสร้างแกนนำสุขภาพ ขั้นที่ 6 ประเมินผล และ ถอดบทเรียนที่ได้จากการปฏิบัติงาน เพื่อหาปัจจัยความสำเร็จ หลังการพัฒนา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้ และความพึงพอใจเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการพัฒนาอย่างชัดเจนปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการมีกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของชุมชน

สรุปกระบวนการพัฒนารูปแบบการคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งลำไส้ (Fit Test) ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานีใน ครั้งนี้มีปัจจัยแห่งความสำเร็จ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และการมีกิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพบริบทของชุมชน

คำสำคัญ : การพัฒนารูปแบบ,การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงโรคมะเร็งลำไส้ (Fit Test)

**ประสิทธิผลของโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองต่อความจำของผู้สูงอายุ
ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี**

ภัสสร เอื้อวงศ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Designs) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองต่อความจำของผู้สูงอายุ และเพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองต่อความจำของผู้สูงอายุในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง อำเภอน้ำเย็นอำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่มีคะแนนแบบทดสอบสมรรถภาพสมองเบื้องต้น ≤ 17 คะแนน ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 12 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบจำเพาะเจาะจง โดยใช้แบบทดสอบสมรรถภาพสมองเบื้องต้นและแบบประเมินระดับความพึงพอใจในโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองต่อความจำของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมกิจกรรมสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 3 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย โปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมอง แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป แบบทดสอบสมรรถภาพสมองเบื้องต้น และแบบประเมินระดับความพึงพอใจในโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองต่อความจำของผู้สูงอายุ โดยทำการเก็บข้อมูลก่อน-หลังการเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมการกระตุ้นสมอง และหลังการติดตามผล 1 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดำเนินการช่วงเดือนเมษายน - มิถุนายน พ.ศ.2566 ผลการวิจัย พบว่า 1) คะแนนค่าเฉลี่ยจากแบบทดสอบสมรรถภาพสมองของผู้สูงอายุหลังเข้าร่วมโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองสูงกว่า ก่อนเข้าร่วมโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) 2) ค่าเฉลี่ยจากแบบทดสอบสมรรถภาพสมองของผู้สูงอายุ หลังการติดตามผล 1 เดือน สูงกว่าหลังการเข้าร่วมโปรแกรม 3) คะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจในโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองต่อความจำของผู้สูงอายุระดับมากที่สุด ด้านการได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อนำไปปรับใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 91.67 ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมองมีประสิทธิภาพในการส่งเสริมการทำงานของสมองและกระตุ้นความจำในผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: โปรแกรมกิจกรรมกระตุ้นสมอง, ผู้สูงอายุ

ประสิทธิผลของไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้าในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวศิริลักษณ์ มหาลี

นางกลม โสสะดา

บทคัดย่อ

การวิจัยใช้รูปแบบการศึกษาวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi Experimental Research) ศึกษาแบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้าและเพื่อศึกษาความพึงพอใจในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ใช้อุปกรณ์ไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้าในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีอาการชาฝ้าเท้ามาได้รับการรักษาที่คลินิกโรคเบาหวานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโนนสูง จำนวน 13 คน กำหนดขนาดตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงโดยใช้แบบประเมินประสิทธิผลและความพึงพอใจการใช้อุปกรณ์ไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้าภายในเดือนพฤษภาคม 2566 ระยะเวลา 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้คือ แบบบันทึกข้อมูล 3 ส่วน คือ 1)คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ป่วยเบาหวาน 2)ประสิทธิผลของไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้า 3)ความพึงพอใจในการใช้ไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้า วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา คือความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีอาการชาฝ้าเท้าใช้ไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาเท้า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 54.35 ปีระยะเวลาที่เป็นเบาหวานเฉลี่ย 14.79 ปี มีค่า FBS/DTX เฉลี่ย 132.84 ผลการวิจัยพบว่า อุปกรณ์ไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้าในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการทดลองใช้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p < 0.001$) และเมื่อได้ใช้อุปกรณ์ไม้มหัศจรรย์ป้องกันมินชาฝ้าเท้าแล้วมีระดับคะแนนความพึงพอใจมากเกี่ยวกับอุปกรณ์มีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ได้สะดวก คิดเป็นร้อยละ 92.31 ความพึงพอใจมากเกี่ยวกับท่านสามารถหาวัสดุในท้องถิ่นมาประดิษฐ์อุปกรณ์นี้ได้ คิดเป็นร้อยละ 92.31 และความพึงพอใจมากที่สุดในการนำอุปกรณ์สามารถใช้ได้จริง ลดอาการมินชาฝ้าเท้าได้ คิดเป็นร้อยละ 100.00

คำสำคัญ: ไม้มหัศจรรย์, เบาหวาน, มินชาฝ้าเท้า

รูปแบบการดำเนินงานการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม (CBTx.) ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวนวลณี หินกอง

บทคัดย่อ

ยาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ สถานการณ์ผู้เสพยาเสพติดประเทศไทยพบว่ามีผู้ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้น พื้นที่ตำบลเก่าขามก็เป็นพื้นที่สีแดงที่มีผู้ติดยาเสพติดเพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ของประเทศ งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการดำเนินงานบำบัดรักษา ฟื้นฟู แก้ไขและลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม 2) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) โดยใช้แนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988) ระยะเวลา 1 มกราคม 2566 – 30 มิถุนายน 2566 เขตพื้นที่ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มเป้าหมายและผู้ร่วมวิจัยจำนวน 143 คน ได้แก่ผู้ติดยาเสพติด 49 คน, ผู้นำชุมชน 13 คน, แกนนำครัวเรือน 50 คน อสม. 13 คน, รพ.สต. 2 คน, พัฒนาชุมชน 1 คน, แกนนำ อปพร. 13 คน, กู้ชีพ อบต. 2 คน ผลการวิจัยพบว่าปี 2566 มีผู้ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดโดยชุมชนมีส่วนร่วม (CBTx.) โดยใช้กระบวนการดำเนินงานวิจัย 6 กระบวนการ 6 กิจกรรม เกิดรูปแบบการดูแลบำบัด รักษาและส่งต่อผู้ติดยาเสพติด KaoKham Model (เก่าขาม โมเดล) ผู้ที่ติดยาเสพติดสมัครใจเข้ารับการบำบัด จำนวน 49 คน แบ่งเป็นผู้ใช้ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 22.44 ผู้เสพ 38 คน คิดเป็นร้อยละ 77.56 สามารถเลิกยาเสพติดได้ 13 คน คิดเป็นร้อยละ 26.53 ลดการใช้ยาเสพติด 36 คน คิดเป็นร้อยละ 73.46 ผู้เข้ารับการบำบัดไม่ก่อความรุนแรงในชุมชน ลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดคิดเป็น ร้อยละ 100

คำสำคัญ : การบำบัดฟื้นฟูโดยชุมชนมีส่วนร่วม, ผู้ติดยาเสพติด

ผลของโปรแกรมเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพในบุคลากรกลุ่มเสี่ยง สังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอไทรน้อย จังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวปาณิสรา ยานิพันธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการ เป็นการวิจัยกึ่งทดลองแบบหนึ่งกลุ่มวัดผลก่อนและหลังการทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพในบุคลากรกลุ่มเสี่ยง สังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอไทรน้อย จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรกลุ่มเสี่ยง สังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอไทรน้อย ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด จำนวน 32 คนได้รับโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพจำนวน 3 ครั้ง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสอบถาม และโปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพ ซึ่งหาความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิและหาความเที่ยงมีค่าเท่ากับ 0.82 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยด้วย Paired Sample t-test

ผลการวิจัยพบว่าความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพหลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ <0.01 ระดับความดันโลหิตระดับน้ำตาลในเลือด(DTX) รอบเอว และสมรรถภาพทางกาย หลังการทดลองดีกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนน้ำหนักไม่แตกต่างกันสรุปได้ว่า โปรแกรมส่งเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพทำให้กลุ่มตัวอย่างเกิดการเปลี่ยนแปลงระดับความรอบรู้ด้านสุขภาพและพฤติกรรมสุขภาพในข้าราชการกลุ่มเสี่ยงส่งผลให้ระดับความดันโลหิตระดับน้ำตาลในเลือด (DTX) รอบเอว และสมรรถภาพทางกายเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดียิ่งขึ้นจึงควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมอย่างต่อเนื่องและขยายผลไปสู่กลุ่มวัยทำงานกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

คำสำคัญ : โปรแกรมส่งเสริม, ความรอบรู้ด้านสุขภาพ, บุคลากรกลุ่มเสี่ยง

การพัฒนาแบบการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชนโดยเครือข่ายสุขภาพจิต อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวปาณิสรา ยานิพันธ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาแบบการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชนโดยเครือข่ายสุขภาพจิต อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้มีคุณสมบัติคือเป็นผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการดูแลผู้ป่วยจิตเวชในชุมชน ทั้งหมดจำนวน 150 คน รวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า กระบวนการครั้งนี้ประกอบด้วย มีกระบวนการ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษาบริบทรวบรวมข้อมูล ขั้นที่ 2 การคัดเลือกผู้วิจัย/แต่งตั้งคณะทำงาน ขั้นที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ขั้นที่ 4 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผนการดำเนินงานร่วมกัน ขั้นที่ 5 ดำเนินกิจกรรมตามแผนปฏิบัติการโครงการ ดังนี้ 1) โครงการพัฒนาศักยภาพการดูแลผู้ป่วยจิตเวช 2) โครงการพัฒนาระบบการดำเนินงานการดูแลผู้ป่วยจิตเวช และ 3) โครงการติดตามเยี่ยมผู้ป่วย ขั้นที่ 6 กำกับ ติดตาม ประเมินผลและ ถอดบทเรียน หลังการพัฒนา พบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการมีการเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 76.0 ด้านการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70, SD = 0.40 ด้านความพึงพอใจอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86, SD = 0.18 และผลการประเมินสมรรถภาพผู้ป่วยจิตเวชเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$)

สรุปกระบวนการพัฒนาแบบการดูแลผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรังในชุมชนโดยเครือข่ายสุขภาพจิต อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ในครั้งนี้มีปัจจัยแห่งความสำเร็จ คือ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและการมีกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบ,ผู้ป่วยจิตเวชเรื้อรัง,เครือข่ายสุขภาพจิต

การพัฒนาระบบสอบถามประวัติการรับยาผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

นายวุฒิสักดิ์ ทองมนต์

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อเพื่อศึกษาการพัฒนาระบบสอบถามประวัติการรับยาผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้มีคุณสมบัติคือเป็นผู้เกี่ยวข้องในระบบสอบถามประวัติการรับยาผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชน ทั้งหมดจำนวน 30 คน รวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา พบว่า กระบวนการครั้งนี้ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ศึกษากระบวนการและประชุมคณะทำงาน ขั้นที่ 2 ออกแบบระบบ ขั้นที่ 3 ดำเนินการพัฒนาระบบสอบถามยาเดิมในโรงพยาบาลสุขภาพชุมชน ขั้นที่ 4 กำกับ ติดตาม ประเมินผล หลังการพัฒนาระบบ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการมีผู้เกี่ยวข้องมีความพึงพอใจในระบบหลังการพัฒนา ร้อยละ 95 อีกทั้งยังสามารถลดเวลาและขั้นตอนในการสอบถามประวัติยาเดิมของคนไข้ผู้ป่วยของเภสัชกรและบุคลากรสาธารณสุขในหน่วยบริการเครือข่ายได้

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบ,สอบถามประวัติการรับยา

**ประสิทธิผลของโปรแกรมการใช้หลักแพทย์แผนไทยเพื่อป้องกันการพลัดตกหกล้ม
ในผู้สูงอายุตำบลยาง อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี**

นางอุทุมพร ลาธุลี

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลัง (Two-group pre-post test design) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์การพลัดตกหกล้มของผู้สูงอายุ และเปรียบเทียบความรู้และพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันการหกล้ม ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน แบ่งเป็นกลุ่มละ 25 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย กลุ่มทดลองได้รับการส่งเสริมสุขภาพตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยการให้ความรู้ การดูแลสุขภาพด้วยการแพทย์แผนไทยแบบองค์รวม และการเยี่ยมบ้านให้คำแนะนำ ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการดูแลตามปกติ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย Paired t-test และ Independent t-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีความรู้และพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม และหลังติดตาม 6 เดือน กลุ่มทดลองไม่พบอุบัติการณ์หกล้ม ขณะที่กลุ่มควบคุมมีอุบัติการณ์หกล้มร้อยละ 2 แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพดังกล่าวในการป้องกันการพลัดตกหกล้มในผู้สูงอายุ

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนโควิด-19 เข็มกระตุ้น ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

นางพัชนุช วงศ์พุทธพทธิ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนโควิด-19 เข็มกระตุ้น ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้สูงอายุที่ไม่ได้รับวัคซีนเข็มที่ 3 ตำบลเก่าขาม อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 200 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ตัวแปรที่ศึกษาคือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ปัจจัยส่วนบุคคล ความวิตกกังวล ความกลัว ต่อโรคโควิด 19 การรับรู้ประโยชน์ของวัคซีน และความรุนแรงของโรคโควิด 19 ใช้สถิติเชิงพรรณนา ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า ประชากรส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 57 อายุอยู่เฉลี่ย 71 การศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา ร้อยละ 84.5 ประชาชนส่วนใหญ่เคยป่วยเป็นโรคโควิด-19 คิดเป็นร้อยละ 14 จากการศึกษาสาเหตุที่กลุ่มผู้สูงอายุและผู้ป่วยเรื้อรังไม่เข้ารับวัคซีนโควิด-19 เข็มที่ 3 สูงสุดคือ กลัวอาการหรือผลข้างเคียงที่เกิดจากวัคซีน ร้อยละ 37.5, ญาติไม่ต้องการให้ฉีด ร้อยละ 15 และ คิดว่าภูมิคุ้มกันเพียงพอแล้ว ร้อยละ 4.50

ดังนั้น บุคลากรสาธารณสุขควรส่งเสริมการรับรู้เชิงสังคมเกี่ยวกับวัคซีนป้องกันโควิด-19 เพื่อเพิ่มความตระหนักและส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการตัดสินใจเข้ารับวัคซีนป้องกันโควิด-19 เข็มกระตุ้นของผู้สูงอายุ

คำสำคัญ: วัคซีนโควิด-19, เข็มกระตุ้น

การพัฒนารูปแบบการตรวจคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย
รพ.สต.ตาโม สสอ.น่ายัน จ.อุบลราชธานี

นิตยา สามิลา

บทคัดย่อ

งานพัฒนาการเด็ก รพ.สต.ตาโม ปี 2566 จำนวนเด็กที่ต้องได้รับการคัดกรองพัฒนาการเด็กตามกลุ่มอายุ specialpp 356 ราย (HDC สสจ.อุบลราชธานี 1 ก.พ. 66) จำนวนเด็กที่ต้องได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ประมาณ 30-40 รายต่อเดือน รูปแบบเดิม ตรวจในห้องพัฒนาการที่ละราย ในวันนัดรับวัคซีน พบปัญหา เด็กกลัว ร้องไห้ ไม่ให้ความร่วมมือในการตรวจ ทีมจึงคิดพัฒนารูปแบบการคัดกรองพัฒนาการเด็ก วัตถุประสงค์ เพื่อให้เด็กให้ความร่วมมือในการตรวจพัฒนาการ โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม เด็ก ผู้ปกครอง และเจ้าหน้าที่มีความสุข สนุกสนาน ไปกับกิจกรรม ตามกระบวนการ “กิน กอด เล่น เล่า นอน ฝึกดุพิน” ศึกษาแบบ Action Research ระยะเวลา 1 มี.ค.-30 มิ.ย. 66 ศึกษาเด็กที่เข้ารับการตรวจพัฒนาการพร้อมผู้ปกครอง จำนวน 102 ราย เครื่องมือที่ใช้โปรแกรม HDC,J ใช้สถิติ ร้อยละ วิธีศึกษา 1) วิเคราะห์สาเหตุปัญหาด้วย RCA 2) แต่งตั้งคณะทำงานผู้รับผิดชอบหลัก และลำดับ 2-3-4 3) จัดประชุมทีมวางแผนงาน 4) ออกแบบกิจกรรม จัดสถานที่ อุปกรณ์ ในการตรวจตามช่วงอายุ เจ้าหน้าที่แต่งกายให้เด็กสนใจ เช่น เจ้าหน้าที่ การตุ้ม สัตว์ 5) แบ่งตรวจเด็ก 2 กลุ่ม 1) อายุ 9,18 เดือน ตรวจรายบุคคล โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม เจ้าหน้าที่ตรวจ 1 คน 2) อายุ 30,42,60 เดือน ปรับใช้กระบวนการ Triple P ตรวจพัฒนาการเด็กเป็นกลุ่ม โดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม เจ้าหน้าที่ตรวจ 3 คน คนที่1 ผู้นำกลุ่ม สอดแทรกความรู้เรื่อง “กิน กอด เล่น เล่า นอน ฝึกดุพิน” ในกิจกรรมกลุ่ม คนที่2 ผู้ช่วยทำกิจกรรม คนที่3 ผู้ประเมินพัฒนาการเด็กตามคู่มือ DSPM ขณะเด็กทำกิจกรรมกลุ่ม 5) นำข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองและเจ้าหน้าที่ นำมาปรับปรุงรูปแบบบริการ 6) บันทึกข้อมูลการตรวจ โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบหลัก ให้ถูกต้อง ทันทเวลา ผลการศึกษา พบว่า เด็กให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม สนุกสนาน ตัวชี้วัดงานพัฒนาการเด็กดีขึ้น เด็กปฐมวัยที่ได้รับการคัดกรองพัฒนาการ ร้อยละ 96.9 เด็กปฐมวัยพัฒนาการสงสัยล่าช้า ร้อยละ 37.3 เด็กปฐมวัยพัฒนาการสงสัยล่าช้าได้รับการติดตาม ร้อยละ 88.2 เด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการสมวัย ร้อยละ 92.6 (HDC สสจ.อุบลราชธานี 30 มิ.ย. 66) สรุปการศึกษา การพัฒนารูปแบบการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย รพ.สต. ตาโม โดยแบ่งกลุ่มในการตรวจ ปรับใช้กระบวนการ Triple P ในการตรวจพัฒนาการเด็กอายุ 30,42,60 เดือน เด็กร่วมมือดี มีความสุข สนุกสนาน มีสัมพันธภาพที่ดี ข้อเสนอแนะ 1) กระบวนการ Triple P เหมาะกับเด็กช่วงอายุ 30,42,60 เดือน 2) เด็กที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า ได้รับการติดตามตรวจซ้ำ 1 เดือน ควรตรวจรายบุคคล 3) รูปแบบการตรวจพัฒนาการนี้สามารถนำไปปรับใช้รพ.สต.อื่นได้ตามบริบท

คำสำคัญ : รูปแบบการคัดกรองพัฒนาการเด็กปฐมวัย

**ประสิทธิผลของการพยาบาลเชิงรุกเรื่องการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในชุมชน
เขตตำบลยางใหญ่ อำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี**

นางสุปราณี เรือนเงิน

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการพยาบาลเชิงรุกเรื่องการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในชุมชน กลุ่มตัวอย่าง คือสตรีอายุ 30 - 60 ปีได้จากการสุ่มแบบเจาะจง คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยโปรแกรม jhcis จากสตรีที่มีคุณสมบัติตรงเกณฑ์การคัดเข้า จำนวน 60 คนจากนั้นสุ่มอย่างง่ายเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 30 คน หลังจับคู่อายุสถานภาพสมรส การศึกษา กลุ่มทดลองเข้าร่วมโปรแกรมการพยาบาลเชิงรุกเรื่องการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในชุมชนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากแนวคิดแบบแผนความเชื่อด้านสุขภาพ ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมส่งเสริมการรับรู้และกิจกรรมลดความอาย ที่เน้นการอภิปราย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์จากบุคคลต้นแบบ การสาธิตวิธีการตรวจและการใช้นวัตกรรมทางแก๊สเป่าขาด เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป ความรู้การรับรู้เกี่ยวกับโรคมะเร็งปากมดลูกและพฤติกรรม การคัดกรองและเก็บรวบรวมข้อมูลก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภายหลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เรื่องมะเร็งปากมดลูกมากกว่าก่อนการทดลอง และคะแนนความเชื่อด้านสุขภาพ มากกว่าก่อนการทดลองและมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ อย่างมีนัยสำคัญ 2) ภายหลังการทดลองมีสัดส่วนการมารับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การพยาบาลเชิงรุกเรื่องการคัดกรองมะเร็งปากมดลูกในชุมชน เป็นกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมสุขภาพ ดังนั้นพยาบาลเวชปฏิบัติจึงควรนำไปประยุกต์ใช้เพื่อส่งเสริมการมารับบริการตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูกของสตรีในชุมชน

ความสำคัญ : การตรวจคัดกรองมะเร็งปากมดลูก,การพยาบาลชุมชน,ประสิทธิผลการพยาบาลชุมชน

การพัฒนาแบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี

นางสาวศิริลักษณ์ กนกหงษ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการพัฒนาแบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเป็นผู้มีคุณสมบัติคือเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชี ผู้วิจัยคัดเลือกแบบเจาะจง โดยมีหลักเกณฑ์การคัดเลือกและหลักเกณฑ์การคัดออก ทั้งหมดจำนวน 25 คน รวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่การแจกแจงความถี่ ร้อยละ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการศึกษา ด้านความถูกต้อง ก่อนการพัฒนา ร้อยละ 45.50 หลังการพัฒนา ร้อยละ 80 ด้านระยะเวลา ก่อนการพัฒนา ร้อยละ 46 หลังการพัฒนา ร้อยละ 79.50 ด้านงบประมาณ ก่อนการพัฒนา ร้อยละ 40.50 หลังการพัฒนา ร้อยละ 97 และความพึงพอใจในการพัฒนาแบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ก่อนการพัฒนา ร้อยละ 54 หลังการพัฒนา ร้อยละ 92 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลังการพัฒนากลุ่มตัวอย่างมีการดำเนินงานและความพึงพอใจในการพัฒนาแบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี เพิ่มขึ้น

สรุปกระบวนการพัฒนาแบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอน้ำยืน จังหวัดอุบลราชธานี ข้อเสนอแนะควรมีการเพิ่มวงรอบในกระบวนการวิจัยเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืนในระยะยาว

คำสำคัญ : การพัฒนาแบบการเบิกจ่ายค่าตอบแทนนอกเวลาราชการ